ואם איתא לילף מדם וכי תימא רבי אלעזר מילתא ממילתא לא גמר והא אמר [ה]ר' אלעזר [א]מנחה שקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין מנחה ממנחה יליף מנחה מדם לא יליף ומנחה ממנחה מי יליף והתניא [א] [כ]עד שלא פרקה נפרס לחמה הלחם פסול ואין מקטיר עליו את הבזיכין [ב] משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטיר עליו את הבזיכין ואמר ר' [ג]אלעזר לא פרקה ממש אלא כיון שהגיע זמנה לפרק אע"פ שלא פרקה כמי שפרקה דמיא ואמאי [ג] תיהוי כמנחה שחסרה קודם קמיצה [ד] הא לא קשיא מנחה לא בריר [ה] בריר קומץ דידיה והא בריר בריר קומץ דידיה וכיון שהגיע זמנה לפרק כמאן דפרקה דמיא אלא [ו] מעתה תיהוי כשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה דאין מקטירין קומץ עליהן [ז] לאו פלוגתא נינהו רבי אלעזר סבר לה כמ"ד [ג][ד]שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן גופא חביתי כהן גדול רבי יוחנן אמר [ח] אינה קדושה לחצאין ור' אלעזר אמר מתוך שקרבה לחצאין קדושה לחצאין א"ר אחא מאי טעמא דרבי יוחנן אמר קרא [1]מנחה מחציתה [ט] הביא מנחה ואח"כ חוציהו מיתיבי חביתי כהן גדול לא היו באות חצאין אלא [ה]מביא עשרון שלם וחוצהו ותניא אילו נאמר מנחה מחצית הייתי אומר מביא חצי עשרון מביתו שחרית ומקריב חצי עשרון מביתו ערבית ומקריב ת"ל מחציתה בבקר מחצה משלם הוא מביא למצוה אמר ליה רב גביהא מבי כתיל לרב אשי [י] והא חוקה כתיב בה אמר ליה לא נצרכא אלא להביאה שלם מביתו ומי א"ר יוחנן הכי והא איתמר [יא] הפריש חצי עשרון [יב] ודעתו להוסיף רב אמר אינו קדוש ור' יוחנן אמר קדוש [יג] ואם איתא לילף מחביתין וכי תימא ר' יוחנן מילתא ממילתא לא יליף [יד] [ו]והאמר רבי יוחנן [ז]שלמים ששחטן בהיכל כשירין דכתיב [2]ושחטו פתח אהל מועד [טו] שלא יהא טפל חמור מעיקר דעתו להוסיף שאני [ח]דתניא [3]מלאים אין [טז] מלאים אלא שלמים [י](כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם) ואמר רבי יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל בזמן שדעתו להוסיף ראשון ראשון קדוש ורב בחביתין כמאן ס"ל אי כר' אלעזר לילף מחביתין וכי תימא רב מילתא ממילתא לא יליף והאמר רב [יז] מנחה קדושה בלא שמן [יח](ובלא לבונה) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא על כרחיך רב כר' יוחנן ס"ל גופא אמר רב מנחה קדושה בלא שמן [יט] (ואין דינה כעשרון חסר) שכן מצינו בלחם הפנים בלא לבונה שכן מצינו במנחת נסכים בלא שמן ובלא לבונה שכן מצינו במנחת חוטא ושמן ולבונה [יט] קדשי האי בלא האי והאי בלא האי שמן שכן מצינו בלוג שמן של מצורע לבונה שכן מצינו בלבונה הבאה בבזיכין ורבי חנינא אמר

ואם איתא. דדם לא קידש לחלאין ליליף מנחה מדם: **שקמלה בהיכל כשרה.** ואע"ג דדינה בעזרה כשאר קרבנות: **שכן מלינו בסילוק בזיכין.** [כ] דהיא בהיכל אלמא דהיכא קמילה בהיכל דסילוק היינו קמילה: **עד שלא פרקה.** למערכת לחם הפנים בשבת: **הלחם פסול.** דהויא לה מנחה שחסרה קודם קמילה ואמרינן לקמן (דף ט:) מן המנחה[ט] פרט לשחסרה ובלחם הפנים [י]גופיה אמר לקמן (דף יב:) [קדש קדשים] הוא[י] שאם נפרסה אחת מחלותיה כולן פסולות: **משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול.** אף ע"ג דלאחר סילוק בא] (א) [ל](מלה) נפרס פסולה דהוי שירים שחסרו בין קמילה להקטרה ואמרינן לקמן (דף ט:) דלאע"ג דמקטירין קומץ עלייהו שיריים אסורים באכילה: **ומקטיר עליו**[כב] **בזיכין.** [דלא] גמרינן ממנחה: [כג] **הגיע זמנה לפרק.** שעברו שש שעות כדאמר בפרק תמיד נשחט (פסחים נח.) מוספין בשש בזיכין בשבע[מ]: **קודם קמילה.** דהא עדיין לא פירקה ומיפסל דהא אמר לקמן מן המנחה פרט [כד] [ס]לכשחסרה מכשיעור. אלמא לא יליף מנחה (ב) ממנחה: לעולם מנחה ממנחה יליף ולא דמי לחם הפנים לשאר מנחות דמנחה לא בריר קומץ דידה שהכל ביחד הלכך קודם קמילה ליכא למימר כמאן דקמלה דמיא דהא מחוסר מעשה: אבל לחם הפנים בריר קומץ דידהו דקאי [כה] בבזיכין באפי נפשיה הלכך משהגיע זמנה לפרוק כמאן דקמלה דמיא: [כו] **ולאו פלוגתא היא.** לקמן בשמעתין: **מנחה מחליתה.** מנחה תמיד מחליתה בבקר [ע]וגומר [כז] הביא מנחה שלימה של עשרון דאין מנחה פחותה מעשרון ואח"כ [כח] [פ]חולוהו: **מחליתה.** משמע מחליתה של שלימה זו (ג) שלפניו: ומשני כי מלריך קרא להביא שלם למלוה בעלמא ולעולם אם קדשה לחלאין [כט] מקודש וליכא יולאה שוב לחולין: **והא חוקה כתיב בה.** חק עולם לה' וגו' (ויקרא ו) [ל][צ]דמשמע מתוך שלם: **אלא להביא עשרון שלם** [לא] **מביתו.** אבל לענין קידוש בכלי שרת אם רלה מקדש לחלאין: **ודעתו להוסיף.** להשלים עשרון כדאמרינן לקמן בפרק המנחות והנסכים (דף קג.) דאין מנחה פחותה מעשרון דהאומר הרי עלי חלי עשרון מביא עשרון שלם: **ואם איתא.** דגבי חביתין אינו קדוש: **ושחטו.** בשלמים [ק]כתיב: **פתח אהל מועד.** בעזרה וכיון שעזרה כשרה כל שכן דהיכל [לב] (שלם) כשר דלא תהא עזרה שהיא טפל חמורה מן העיקר. אלמא יליף היכל מעזרה: **מלאים.** שניהם מלאים סלת: **אין מלאים.** שהיו מלאים [לג] ממש המזרקים סלת אלא מלאים כל העשרונות שקדשו בתוכו שלמים היו: **ורב.** דאמר במפריש [לד] חלי עשרון שאינו קדוש: **מחביתין.** ולקדוש: **מילתא ממילתא לא יליף.** הילכך שאר מנחות קולא אמר [לה] דליהוו כחביתין דחביתין דין הוא דליקדשו לחלאין אבל שאר מנחה לא: **מנחה קדושה בלא שמן.** אם נתן עשרון סולת בכלי שרת [לו] אע"פ שאין שם שמן[ר] ולא ילא לחולין ולריך להביא שמן ולהקריבה: **שכן מלינו בלחם הפנים.** שהיא מנחה ואין בה שמן אבל לבונה יש בה כגון בזיכין: **מנחת נסכים.** [לז] הבאין עם כל הזבח כדכתיב בתמיד (במדבר כח) עשירית האיפה סלת למנחה בלולה בשמן וגו' ואין בה לבונה: **על כרחך כרבי יוחנן ס"ל.** בחביתין דלא קדשה הלכך גמר שאר מנחות מחביתין: **האי בלא האי.** שמן בלא סלת ובלא לבונה ולבונה בלא שמן וסלת [לח] שכן מליט בבזיכין שמקדשין את הלבונה בלא שמן וסלת. ואי קשיא הא אתי לחם הפנים בהדייהו לאו פירכא היא שהרי אינו מתקדש עם הלבונה בבזיכין. ומיהו אשכחן דכלי שרת מקדשין לבונה שבתוכן בלא שמן וסולת:

לא

מנחה שנקמצה בהיכל כשרה שכן מצינו בסילוק בזיכין. ואם תאמר אמאי לא קאמר כדי שלא יהא טפל חמור מן העיקר כדאמר בסמוך גבי שלמים ששחטן בהיכל וגבי כהנים נכנסין בהיכל ואוכלים קדשי קדשים ושירי מנחות וי"ל דהתם כתיב (ויקרא ג) פתח אהל מועד (שם ו) בחלר אהל מועד שייך למימר שלא יהא טפל חמור מן העיקר [א] לפי שתלה הכתוב באהל מועד: **מקטיר** עליו את הבזיכין. פירש בקונטרס דלא גמרינן ממנחה ולא היה לו לפרש כן דלקמן (דף ט:) פריך מינה למ"ד שיריים שחסרו בין קמילה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן ומשני רבי אלעזר [ב] היא גם שמועה זו אי אפשר ליישב: **מאי** טעמא דרבי יוחנן. וא"ת לימא [לט] משום דיליף מדם ושמא קבלה היה בידו טעם זה אי נמי כדפרישית לעיל דלאפוקי דרבי יוחנן מפרש ר' אלעזר טעמא [ג] דמתוך [מ] [ד](ראשון ראשון קדוש ולית ליה דרבי יוסי): **ולרבי** חנינא עשרון למה נמשח למנחת חוטא. תימה אכתי חלי עשרון למה נמשח לרבי חנינא דלקמן בפ' שתי מדות (דף פז.) מוכח דנמשח למנחת חביתין ומנחת חביתין טעונה שמן ולבונה וי"ל משום דמתחילה היו מקדשין המנחה של חביתין בעיסה עם השמן והיה נגמר בדבר [מא] להוליא לכלי חול אחר שנתקדשה ולכך נמשח חלי עשרון [מב] וטעם זה אנו לריכין נמי לרבי יוחנן דאמר לעיל דאינה קדושה לחלאין דאחר שנתקדשה שלימה היה נגמר להוליאה מכלי שרת לכלי חול ולריך לומר השתא לרבי חנינא שלא היו מערבין בעיסה המנחה עם השמן אלא בתוך העיסה עלמה היה זה לבד אחד וזה לבד אחר שאם היה הכל מעורב לא היו יכולין אחרי כן לחלק בחלי עשרון מפני לוג ומחלה שמן שהיה עודף על החלי עשרון ולר"ע נמי ל"ל כן דבמתניתין דשתי מדות (שם) מוכח שהיו מחלקין הסולת בחלי עשרון והשמן במדה שהיא מחזקת לוג ומחלה ואם תאמר לר' מאיר דאמר לקמן בפ' שתי מדות (שם) דשני עשרונות היו במקדש אחד גדוש ואחד מחוק ובמחוק

ובמחוק

עין משפט נר מצוה

מט א מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה יב:
נ ב מיי' פ"ה מהל' תמידין ומוספין הלכה טו:
נא ג מיי' שם הלכה טז:
נב ד מיי' פי"א מהל' פסוה"מ הלכה כ:
נג ה מיי' פי"ג מהלכות מעה"ק הלכה כ:
נד ו מיי' פ"ה מהלכות מעה"ק הלכה ד:

◆

מוסף רש"י

שכן מצינו בסילוק בזיכין. שהן לזכרה למנחת לחם הפנים כדכתיב והיתה ללחם לאזכרה (ויקרא כד) ומתירין את הלחם כקומץ שמתיר את השיריים וסילוקן מעל השולחן במקום קמילה דמנחות הנקמלות (זבחים סג.). **שיריים שחסרו.** שנתפזרו מהן (יומא מז.). **דאין מקטירין קומץ עליהן.** דתניא (לקמן ט:) מן המנחה פרט לשחסרה היא או שחסר קומלה (שם). **חביתי כ"ג.** היינו מנחת מחבת כ"ג שמביא בכל יום כדכתיב בנו את אהרן מחליתה בבקר. על שם מחבת קרו להו חביתין דכתיב על מחבת בשמן תעשה (ויקרא ו). **לא היו באות חצאין.** שלא יביא חלי עשרון בבקר מביתו וחלי עשרון בערב ואע"פ שקריבה לחלאין כדכתיב מחליתה בבקר, מחליתה משמע מחליתה של שלימה, מחלה מתוך שלם יהא מביא שמביא עשרון שלם וחולהו (שם). **שלמים ששחטן בהיכל וכו' ושחטו פתח אהל מועד.** אלמא מדתלה הכשר עזרה לשלמים בפתח אהל מועד שמע מינה אהל מועד עיקר ועזרה טפל ולא יהא טפל חמור מן העיקר. דכיון דטפל חזי להו כ"ש עיקר (זבחים סג.). **אין מלאים אלא שלמים.** כלומר שיהא בהם שיעור שלם הלריך לדבר אם יבא הוא שיהיה בו עשרון שלם למנחה, ואם מנחת נסכים היא שנותנה בכלי יהא בו ג' עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל אבל אם חסר השיעור אין הכלי מקדשן שאינו ראוי לכלי (זבחים פח.).

◆

שיטה מקובצת (המשך)

מלאים סולת ויכול להביא בכלי מקצת ואח"כ ימלאנו אלא יביא שלמים מתחלתן. הרגמ"ה. ותיבות כלומר שאינו קדוש עד שיהא עשרון שלם נמחק: יז] מנחה קדושה בלא שמן (תיבות ובלא לבונה נמחק) דקבע לה כלי שרת ואין לה פדיון ואח"כ יביא לה שמן. הרגמ"ה: יח] תיבות ואין דינה כעשרון נמחק: יט] שמן ולבונה נמי קדשי: כ] בזיכין דהוי בהיכל כו' דסילוק בזיכין והיינו: כא] סילוק בזיכין נפרס: כב] עליו את הבזיכין דלא: כג] שהגיע זמנה: כד] פרט לשחסרה אפי' מכשר אלמא: כה] דקאי בזיכין באפי: כו] ולאו פלוגתא: כז] וגומר הבא: כח] ואח"כ חוצה דמחציתה משמע והר"א: כט] נמי קדיש ואינה: ל] דמשמע עיכובא שאם שינה בה והביאה לחצאין לא קדשה הס"ד ומה"ד לא נצרכא קרא דכתיב מחציתה דמשמע מתוך: לא] עשרון שלם ביחד מביתו: לב] תיבת שלם נמחק: לג] מלאים המזרקים סולת ממש אלא: לד] חצי עשרון דלא קדיש כמאן ס"ל בחביתין אי כרבי אלעזר דאמר דקדשה לחצאין נילף נמי מפריש חצי עשרון מחביתין. ותיבות שאינו קדוש נמחק: לה] אמר כחביתין דחביתין כו' דלקדשו לחצאין

מסורת הש"ס

◆

תורה אור השלם

1. וזה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליי ביום המשח אתו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: ויקרא ו יג
2. וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את הדם על המזבח סביב: ויקרא ג ב
3. וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: במדבר ז יג

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משפרקה וכו' דלאחר סילוק המצה נפרס: (ב) ד"ה קודם קמילה וכו' ממנחה הס"ד ואח"כ מ"ה מנחה לא בריר לעולם מנחה: (ג) ד"ה מחליתה וכו' שלפניו הס"ד ואח"כ מ"ה למצוה ומשני כי:

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מנחה בו' לפי שתלה הכתוב באהל מועד. עיין זבחים דף י ע"ב תוספות ד"ה כל:

◆

שיטה מקובצת

א] עד שלא פרקה. ללבונה ובזיכין: נפרס לחמה. נחסר לחמה: הלחם פסול ואינו מקטיר משום דאינו יכול להביא מתוך ביתו ולמלאות חסרון הלחם. הרגמ"ה: ב] משפרקה. שהפריש קומצה דהיינו הבזיכין. הרגמ"ה: ג] תהוי כמנחה שחסרה קודם קמיצה. אלא ש"מ דלא יליף ממנחה אבל מ"מ עד שלא פרקה נפרס לחמה הלחם פסול משום דכתיב היא אבל משפרקה נפרס לחמה בר כשר דלא כתיב ביה